

Streszczenie popularnonaukowe

Celem projektu jest analiza filozofii Karataniego Kōjina – jednego z najważniejszych japońskich intelektualistów drugiej połowy XX wieku – na tle powojennego rozwoju krytycznej myśli filozoficznej w Japonii. Karatani, znany m.in. z książki *Transcritique: On Kant and Marx*, zaproponował oryginalne odczytanie filozofii Marksa, które łączy ją z tradycją krytyki transcendentalnej Immanuela Kanta. Choć Karatani jest szeroko cytowany w międzynarodowych kręgach akademickich, jego dorobek wciąż pozostaje słabo zbadany, a jego myśl nie została dotąd całościowo zrekonstruowana w kontekście japońskiej filozofii i krytyki społecznej.

Projekt koncentruje się na trzech głównych zagadnieniach: (1) relacji Karataniego z japońskim postmodernizmem lat 80., (2) roli czasopisma *Hihyō Kūkan* jako przestrzeni formowania się nowej lewicowej krytyki w Japonii oraz (3) reinterpretacji Marksa dokonanej przez Karataniego, w której kategorii środków wymiany (a nie środków produkcji) stają się kluczem do analizy procesów historycznych.

Temat został podjęty ze względu na rosnące międzynarodowe zainteresowanie niezachodnimi nurtami filozofii krytycznej oraz potrzebę rewizji dominujących narracji na temat historii myśli lewicowej w XX wieku. Szczególna uwaga poświęcona zostanie kontekstowi społecznemu i kulturowemu Japonii lat 80. i 90., który kształtował Karataniego i środowisko wokół niego.

Spodziewanym efektem projektu będzie publikacja trzech anglojęzycznych artykułów naukowych w wysoko punktowanych czasopismach międzynarodowych. Projekt dostarczy nowego spojrzenia na historię japońskiej filozofii powojennej i umożliwi pogłębienie dialogu międzykulturowego w humanistyce.